Баҳорнинг бир куни йилга татийди

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 54 (2087). | 16 март, жума, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Биз табиатдан хайр-эҳсон кутиб туролмаймиз; ундан ҳамма нарсани ундириб олиш бизнинг вазифамиздир.

И. В. МИЧУРИН.

Навбаҳор чорлаяпти

Сулув навбаҳор ҳар куни кумуш тонг палласидан қишлоқма-қишлоқ кезиб, чарх уриб юрибди. У деҳқонларнинг эшикларини зарб билан тақиллатиб, қани далага, бағримга кел, деб чорлаяпти. Жамолимни кўрай десанг, қуёш зарҳалларин эмган олма-ўрик гулларига боқай десанг, муздек шабадамдан баҳра олай десанг, жўшқин ҳаёт қучоғига кирай десанг, завқ-шавқла ҳалол меҳнат қилай десанг қани далага, бағримга кел, дейди навбаҳор.

Олтин кузда хирмонингни зарга тўлдирай, шойи-атлас кийдирайин, элни тўйдирай, дастурхонга нози-неъмат уйиб ташлаймен, гап шундаки, сен ғайрат қил, миришкор деҳқон, ҳар дақиқам ғаниматдир, қадримга етгин, агар билсанг бир кунимнинг қимматини сен, кузга бориб ўн кун бериб топаолмайсан, қани далага, бағримга кел, дейди навбаҳор.

Ҳа, ҳақ гап бу. Фурсат ғанимат! Навбаҳорнинг ҳар бир куни йилга татийди. Мўл ҳосилга шу фаслда замин яратиб, куз ғамини ҳозир еган деҳқон ютади.

Оржоникидзе районининг пахтакорлари, ишнинг кўзини билган асл миришкорлари қучоқ очиб навбаҳорни эрта қаршилаб, ғайрат билан, қалбдаги ҳарорат билан, ҳиммат билан ҳамда кучли орият билан мўл ҳосил учун далаларда жанг қилмоқдалар. Қирқ центнерчилар ҳаракати авж олиб кетган. 65 минг тонна ўғит далада тайёр! Ер тўймаса эл тўймайди, жуда ҳақ гап бу. Шу ўғитга пахтазорлар обдон тўяди. Бақувват ўсган ғўзаларда мўл бўлар ҳосил! Қадрига етиб сийлаганичун деҳқоннинг ҳирмонин тоғ-тоғ этиб, она ер бойлигини тўкиб ташлайди. Қудратли 270 универсал жиловланган отдай қилиб шайлаб қўйилган. 103 та сеялка яхши созланган.

Навбаҳорнинг шу астойдил чақириғини Янгийўлда жон-дил билан қабул қилишган. Универсаллар пайкалларда жавлон уряпти. Бульдозерлар, скреперлар ер текислаяпти. Механизаторлар бел боғлашиб ғайрат билан ишлашяпти. Ўтган йилги ғолибликнинг алвон байроғи ҳар йили ҳам пештоқларда ҳилпираб турсин. Янгийўлнинг элга кетган қадим шуҳрати қанот боғлаб узоқ-узоқ элларга учсин! Ҳа, мана шу янгийўллик миришкорларнинг дилларига жо қилинган эзгу нияти.

Областимизнинг қатор-қатор колхозларида, илғорликчун курашаётган совхозларида навбаҳорнинг ҳар палласин қадрига етиб, олтин кузнинг зўр, муқаддас пойдеворига чин кўнгилдан мустаҳкамлаб ғишт тераётган миришкорлар — чин деҳқонлар бизда оз эмас.

Минг афсуски ҳалигача қиш уйқусини тарк этмаганлар, баҳор ойин қадрин билмай тебранмаганлар, шу бугуннинг зарур ишин эртага қўйиб, «бўлса бўлар» қобилида беғам юрганлар излаб кўрсак орамизда анчагина бор.

Гулистон райони хўжаликлари раҳбарларига икки оғиз «ширин» сўз айтсак ҳақлимиз. Шу чиройлик номингизга ярашадиган ўтган йили арзигулик иш қилмадингиз. Марраға етолмай, она-Ватандан қарздор бўлиб, зафар карвонидан қолиб кетдингиз. Нега? Навбаҳор сизни огоҳлантириб, далалар бағрига эрта чорлади. Сизнинг кам эътиборли бўлганингизчун навбаҳорнинг ўғити беҳуда кетди.

Бу йилчи, аччиқ сабоқлардан хулоса чиқарилгани йўқ. Ҳали ҳам оқсашлик давом этяпти. Навбаҳор: қани бўл, далага отлан, деб сизни қўлингиздан етаклаяпти, наҳотки баҳорни қадрламасангиз! 27 минг ўрнига фақат 16 минг тонна ўғит ташилган. Қандай қилиб ер тўяди энди. Ерни оч қолдириб, ундан мўл ҳосил талаб қилсангиз, аҳир деҳқонга муносиб иш бўладими? 321 чопиқ тракторидан 106 таси ҳали соз эмас, 110 сеялка ремонтга муҳтож. Механизатор кадрлар етишмайди-ку. Наҳотки шу ҳақда ўйламасангиз. Ўтган йилги доғни ювиб ташлаш учун ҳозирдан кураш бошламасангиз!

Сирдарё районини ҳам мақтаб бўлмайди. Қўшнисидан жуда фарқи кам. 49 минг ўрнига эндигина 20 минг тонна ўғит жамғарилибди. Вақт тиғиз. Қолганини қачон жамғара оласиз? Сирдарёликлар, ер тўймагунча эл тўймайди-ку. Буни унутманг. 116 та универсал ремонт кутаяпти. 102 сеялкага қўл урилмаган. Ўзингиз инсоф билан ўйлаб кўрингчи, соз бўлмаган техника билан аҳир қаергача етиб бўлади?

Баҳорнинг бир куни йилга татийди. КПСС Марказий Комитетининг ҳаётбахш, тарихий Пленумида худди шундай деб тўғри айтилди. Областимизнинг пахтакорлари, лубкорлари ва сабзавотчилари, пиллачилари ва чорвадорлари зиммаларига олган бу йилги мажбурият ғоятда юксак. **Бу йил она-Ватанга 503 минг тонна «оқ олтин», 31 минг тонна гўшт, 215 минг тонна сут, 136 миллион дона тухум, 153,3 минг тонна картошка, 232 минг тонна сабзавот, 164,3 минг тонна қовун-тарвуз, 1260 тонна пилла етказиб беришимиз керак.**

Ишни пухта ташкил этиб, партиямиз Марказий Комитети март Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб берайлик. Коммунистик мўл-кўлликни вужудга келтиришдек олижаноб ишга ҳар ким ўз ҳиссасини қўшсин. Она-Ватанимиз, халқимиз биздан шуни кутмоқда.

Ерни сифатли текислайлик, чигит бир текис тушадиган бўлсин, бир қарич ҳам ер бўш қолмасин, кўчатимиз бут бўлсин. Ариқ-зовурларни яхши тозалайлик, сув равон оқсин. Ерни ўғитга тўйдирайлик, у сизни тўйдирадиган бўлсин. Техникани шай қилиб қўйинг, ёз бўйи бетиним ишласин. Кишиларга яхши шароит яратиб беринг, моддий жиҳатдан вақтида рағбатлантириб туринг, ҳалол меҳнатга руҳлансинлар!

Баҳорнинг бир куни йилга татийди, қадрига етинг!

КПСС Марказий Комитети партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларини, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларини, агрономларни, зоотехникларни, инженерларни, механизаторларни, қишлоқ хўжалигидаги барча меҳнаткашларни ҲАММА ХЎЖАЛИКЛАРДА, БРИГАДАЛАРДА, ФЕРМАЛАРДА ИЛҒОР ТАЖРИБАНИ ДАДИЛ ВА ҚУНТ БИЛАН ЖОРИЙ ҚИЛИШГА, ЖАМОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИ ЧИНАКАМ ИЛМИЙ АСОСДА ОЛИБ БОРИШГА чақиради.

(КПСС МК Мурожаатидан).

Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларини ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг колхозчилар, совхоз ишчиларига, қишлоқ хўжалик мутахассисларига, олимларга, саноат ходимларига, коммунистлар ва комсомолларга, Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашларига қарата чиқарган Мурожаатини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Суратда: колхоз чорвачилик фермасининг бригадири ўртоқ Ҳ. Қўчқоров чорвадорларга март Пленуми материалларини ўқиб бермоқда.

В. Кожевников фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

МЕХАНИЗАТОР КАДРЛАРИМИЗ ШАЙ

Бу йил 4600 гектар ерга чигит экамиз. Бизнинг мақсадимиз кам меҳнат сарф қилиб, кўп ҳамда юқори сифатли ҳосил етиштиришдир. Бундай мақсадга оғир қўл меҳнатини даладан суриб чиқариш билангина эришиш мумкин. Шунинг учун ҳам бу йил 2 минг гектар ерга белгиланган миқдорда аниқ уруғ ташлайдиган сеялкалар ёрдамида чигит экамиз.

Етти йилликнинг тўртинчи йилида ҳосилдорликни гектар бошига уч центнерданга оширамиз. Бу ҳосил ўз-ўзидан келмайди, албатта. Астойдил меҳнат қилишни талаб этади. Ана шу мақсадга эришиш учун ўтган йили йўл қўйилган камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб олиб амалий ишга киришдик.

Бу йилги мавсумда 108 та агрегат ишлайди. Бунинг учун 108 универсал ҳамда 120 та сеялкани сифатли ремонт қилиб мавсумга шайлаб қўйганмиз. Агрегат аъзоларини тайёрлашга катта эътибор бердик. Февраль ойида 225 кишини ажратиб, совхоз марказида ўқитдик. Улар квадрат-уялаб чигит экишга, айниқса, уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкаларда ишлашга ўргатилди.

Квадрат аниқ бўлса, кўчат тўла сақлаб қолинади. Кўчат бут бўлса, ҳосил мўл бўлади. Квадратнинг аниқ бўлиши эса мана шу агрегат аъзоларига боғлиқдир. Мана сизга бир мисол. Ўтган йили 3-бўлимда ўртоқ Д. Зокиров 153 гектар ерга режа сими тортиб чигитни ўзи экди. Аниқ квадратлар пайдо бўлди. Кўчатлар орасига ишлов берилганда бир туп ҳам кўчат нобуд бўлмади. Натижада мўлжалланган миқдорда ўсимлик сақлаб қолинди. Кузга бориб ўртоқ Зокиров ҳар гектар ердан 25 центнердан «оқ олтин» кўтарилишини таъминлади.

Бизда ҳар бир универсалчи ўзи чигит экан картадаги ғўзаларга ўзи ишлов беради. Етиштирган ҳосилини машиналар ёрдамида ўзи териб олади. Мана шу ишда ким юқори кўрсаткичга эришса, уни моддий рағбатлантиришни ташкил этдик.

Шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларидан руҳланган совхозимиз механизаторлари барча майдонга чигитни қулай агротехника муддатларида сифатли қилиб экиб, кўчатни тупроқнинг ўз намига текис ундириб олиш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилаяптилар.

Н. В. ТЕН,

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхознинг бош инженери.

УРУҒЛИК ЧИГИТ САРА БЎЛСИН

Халқимизда етти ўлчаб бир кес деган мақол бор. Бунинг маъноси шуки, ҳар қандай ишни бажаришдан олдин пухта тайёргарлик кўриш керак бўлади. Ҳозир далаларимизда чигит экишга қизғин ҳозирлик бораётган бир пайтда биз ана шунга амал қилиб иш юритмоқдамиз.

Мен мўл ҳосил учун курашда ерни экишга тайёрлаш билан бирга уруғлик чигитни танлаб, уни саралаб экишга ҳам ғоят катта аҳамият бериш керак, кузда хирмоним баракали бўлсин деган деҳқон сараланмаган уруғликни сира ҳам экмаслиги керак, деб айтмоқчиман.

Чунки уруғлик танлашда сал бўлса ҳам адашсангиз, бепарволикка йўл қўйсангиз мўлжалдаги ҳосилни ололмайсиз. Баъзи деҳқонлар бунга риоя қилишмайди, экиш пайти бошлангунгача чигитни ташиб олиш тўғрисида бош қотиришмайди, сўнгра вақт тиғиз келиб қолганда эса суриштириб ўтирмасдан бизга теккани шу экан-да, деб экиб юборишаверади. Бу ярамайди, албатта. Негаки, ўзингиздан қолар гап йўқ. Уруғлик чигит тўқ бўлмаса унинг униб чиқиши ҳам суст бўлади, униб чиққан тақдирда ҳам ғўзаси нимжон бўлиб ривожланади. Ҳосили кам бўлади.

Демак, шундай экан, агрономлар, химизаторлар уруғлик чигитни танлаб, саралаб экишда деҳқонларга ёрдам берсинлар. Биз шундай қилмоқдамиз. Колхозимиз бўйича бу йил 1400 гектар ерга пахта экилади. Давлатга жами бўлиб 4,5 минг тонна пахта сотишга аҳд қилдик. Аҳдимизнинг уддасидан чиқиш учун дала ишларини тинмай давом эттирмоқдамиз. Ҳалиги айтганимдек уруғликни ташиб келтириш ва уни саралашга алоҳида аҳамият бердик. Бизга ажратилган 140 тонна 108—Ф уруғлигини аллақачон колхозимизга келтириб қўйганмиз ва у яхши сақланмоқда.

Экилган чигитнинг тўла униб чиқиши ва уруғликнинг исроф бўлишига йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўрамиз. Ҳозир биз ташиб келтирилган уруғлик тайёр, дорилаб қўйилган. Экиш вақтида об-ҳавонинг қандай келишлигини қатъий ҳисобга оламиз. Дастлаб 500 гектарча ерга уруғликни намламасдан экамиз. Агар ҳаво очиқ бўлса, кейинги кунларда уруғликни намлаб экамиз.

Колхозимиз пахтакорлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошириб, етти йилликнинг тўртинчи йилида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун бошқа тадбирларни ҳам изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Ариқ-зовурлар деярлик тозалаб бўлинди. Трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш ҳам тугалланиб қолди.

Бу йил ҳам сувнинг камчил бўлиши кутилмоқда. Ғўза парвариши даврида сувдан толиқиб қолмаслик учун ҳозирдан баъзи тайёргарликларни кўрмоқдамиз.

Б. МИРЗАРАҲМАТОВ,

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг агрономи.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ РЕЙД БРИГАДАСИ

Техникани алдаган ўзини алдар

Қуйи Чирчиқда техника тўла тайёр эмас

Қуйичирчиқликлар бу йил 13000 гектар ерга каноп уруғи экишлари, 5560 гектар ерга чигит ташлашлари керак. Улар ҳар гектар ердан 29,8 центнердан пахта ҳосили олишга аҳд қилганлар.

Районда шу мақсадда ҳозиргача катта ишлар қилинган. Қарийб 34500 кубометр ариқ-зовур тозаланиб план 102 процент бажарилди. Далага 26 минг тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. 368 гектар ерга беда экилди. 2666 гектар ердаги беда борона қилиб қўйилди. Кўклам экиш кампанияси учун зарур бўлган кўпгина тракторлар, сеялкалар ва бошқалар ремонтдан чиқарилди.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг ўртоқ Мустафо Чачи бошлиқ 5-бўлимидаги уч бригаданинг ери чигит экишга тайёр. Улар КПСС Марказий Комитетининг март Пленумини ана шундай ишлаб чиқариш совғаси билан кутиб олдилар. 1-бўлимда ҳам айни кунларда дала ишлари чакки уюштирилмаган.

Лекин бу фактларга қараб районда ҳамма иш жойида, ишлар бекаму-кўст деб бўлмайди. Чигит экишни қисқа муддатда ўтказишдек яхши ниятга етиш учун айрим хўжаликлардаги камчиликларни тугатиш керак.

Райондаги Красин номли колхозда 20 та ҳар хил маркали трактор, 6 та сеялка бор. Колхоз партия ташкилотининг секретари, агроном ўртоқ Жунус Жумабоев: чигит экиш учун ҳамма техникани тахт қилиб қўйганмиз, дейди. Аммо рейд бригадаси томонидан текширилганда 2 та трактор ҳали ремонт қилинмагани, тайёр дейилган 2 та сеялканинг нотайёр эканлиги, ҳатто биттасининг барабани ёрилиб ётгани аниқланди.

Бу колхоз ишлаб чиқариши учун зарур битта «Т-28-Х» трактори ва 2 та сеялка сотиб олиши лозим. Бироқ бу техника ҳали сотиб олинмаган. Техникани сотиб олиш учун ссуда сўралганда область давлат банкасининг бошқарувчиси ўртоқ Ш. Зоҳидов колхоз раҳбарларига «агар пахта эмас, каноп экканларингда ссуда берар эдик» деб берган жавоби кишини ажаблантиради. Бу жавобни қандай тушуниш керак?

«Ленинград» колхозининг раис ўринбосари ўртоқ София Петровна Ан чигит ва каноп экадиган барча техниканинг ремонтдан чиқарилиб қўйилганини айтди. Биз ўртоқ Ан билан трактор паркидаги техникани кўздан кечирабошладик. Тракторлар, сеялкалар қатор турибди. Афтидан ҳамма иш жойидага ўхшайди. Бироқ агрегатларни бирма-бир синчиклаб текширилганда иш бошқача бўлиб чиқди. Аввало бостирманинг тагида турган бир трактор ҳали ремонтдан чиқмаган. Қаторда турган бир сеялканинг сабачкаси йўқ. Ундан нарида турган каноп сеялкасининг ўқини ҳаракатга келтирадиган шестерняси кўринмайди.

— Бу сеялка ҳам тайёрми? — сўрадик.

— Тайёр-тайёр, текшириб ҳам кўрилган, — деди кимдир.

— Текширилганда бу сеялканинг шестерняси бормиди?

— Ие,... ростдан йўқ-ку, буни ким олди? — сўради Ан шу ерда турган механик ёрдамчиси Цойдан. Цой ийманиброқ жавоб берди.

— Кеча механигимиз Ваҳоб Ускапов бир тракторчи билан келиб олиб кетди.

Бу ерда, бир томондан, техника ремонт қилинаберар, иккинчи томондан унинг қисмлари олиб кетилаберар экан.

Ўртоқ Ан автомашиналарга, тракторларга баллон йўқлигидан нолиб гапира бошлади. Аммо колхоз раҳбарлари мавжуд техникани, баллонларни қоидага мувофиқ сақлашга эътибор бермаётирлар. Шу туфайли кўпгина баллонлар ишдан чиқмоқда. Саройнинг ўрта ерида силос қиладиган комбайн турибди. Унинг баллони олиб қўйилмаганидан ерга ботиб ётибди. 8—9 ой бекор турадиган бу комбайннинг баллони ишдан чиқиши турган гап. Колхозда техникани сақлашда бўлган хўжасизлик ана шундай.

Маълум ва машҳур Димитров номли колхозда ҳам кўклам экиш кампаниясига барча техника воситалари тўла тайёрлаб қўйилмаган. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ли Чер Су «техникамиз тайёр, комиссия ҳам келиб текшириб кетди» деб айтди. Аслида эса колхознинг 2 та универсал, 2 та «ДТ-54», 2 та «С-80» трактори ва 2 та сеялкаси ремонтдан чиқмаган. 7 та трактор эгасиз — тракторчи йўқ. Ремонтдан чиқарилган кўпчилик сеялкаларда бўлган майда-чуйда камчиликларни қўяберинг. Келган комиссия нимага асосланиб «барча техника экишга тайёр» деб айтганига тушуниб бўлмайди. Аслида камчиликларни яшириб кетадиган бундай комиссияларнинг нима кераги бор?!

Райондаги «Гулистон», Ленин номли, «Коммунизм» колхозларида ҳам ҳали ремонтдан чиқарилмаган, чала ётган тракторлар бор. Бу аҳволга сабаб бир томондан, шу хўжаликларда бор бўлган имкониятлардан фойдаланиб, ишнинг тўғри ташкил этилмагани бўлса, иккинчи томондан запас қисмлар етарли бўлмагани, алоқадор область ташкилотлари бу ҳақда ғамхўрлик қилмаётганлари сабаб бўлаяпти.

Чигит экишга саноқли кунлар қолди. Бу йилги олинган юксак социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши дастлаб чигит экишнинг қисқа муддатда сифатли ўтказилишига боғлиқ. Лекин тайёр дейилган техника воситаларида бўлган камчиликларни тездан бартараф этмай туриб, чигит экишни муваффақиятли ўтказиб бўлмайди. Бу ишда районга область қишлоқ хўжалик техника бошқармаси ҳам амалий ёрдам бериши лозим.

В. Т. БОКУЛИН,

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бош агрономи.

А. ЗОТОВ,

САИМЭ ходими.

Б. ХАЛИЛОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Шу кунларда жонажон Ватанимизнинг бир қанча областлари ва республикаларида СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан қизғин учрашувлар бўлиб ўтмоқда. 13 мартда Иваново областининг меҳнаткашлари область драма театрига йиғилдилар. Область сайловчилари бу ерда СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **А. Н. Косигин** билан, 13 мартда Петрозаводда Онег сайлов округи сайловчилари музикали драма театри биносида СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **О. В. Куусинен** билан, Москва шаҳар сайлов округининг сайловчилари 13 март куни союзлар уйининг Колонна залида СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли Комитетининг раиси **Н. М. Шверник** билан, 13 мартда Абай номидаги Қозоғистон давлат академик опера ва балет театри биносида Олмаота-Ленин сайлов округи сайловчилари СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитетининг секретари **Л. Ф. Ильичев** билан, 14 март куни союзлар Уйининг Колонна залида Бауман сайлов округининг сайловчилари СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси **Л. И. Брежнев** билан, 14 март куни Ереванда А. Спендиаров номидаги давлат академик опера ва балет театрида Ереван Ленин сайлов округи сайловчилари СССР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **А. И. Микоян** билан учрашдилар.

Йиғилишларда сўзга чиққан ишончли вакиллар ва нотиқлар мазкур округ сайловчиларини сайлов кунида коммунистлар билан партиясизлар блокининг муносиб номзодларини ёқлаб овоз беришга чақирдилар.

Йиғилишларда барча сайловчилар томонидан самимий кутиб олинган А. Н. Косигин, О. В. Куусинен, Н. М. Шверник, Л. Ф. Ильичев, Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ўртоқлар нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

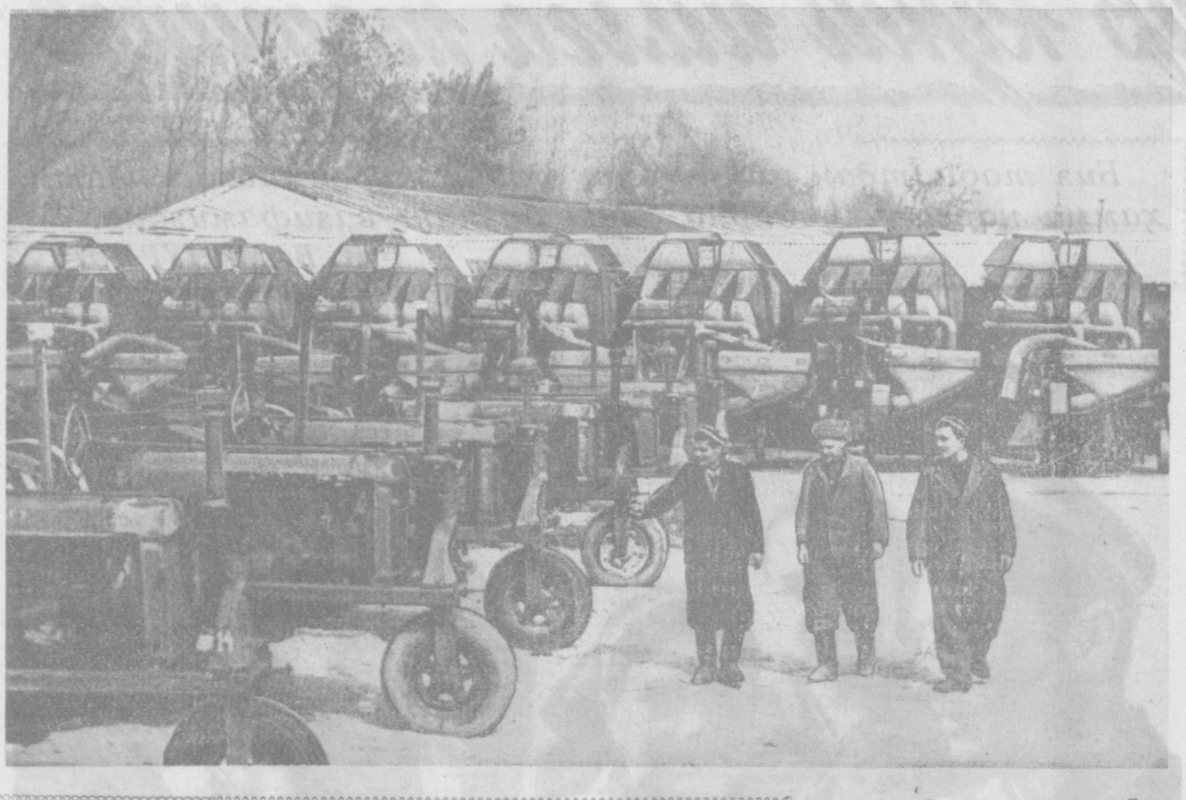

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг азамат пахтакорлари етти йилликнинг тўртинчи йилида 1450 гектар ернинг ҳар гектаридан 34 центнердан «оқ олтин» кўтариш учун ҳалол меҳнат қилаяптилар. Чигит экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрган деҳқонлар барча майдонни сифатли борона қилаяптилар. Суратда: хўжаликнинг сифатли ремонт қилинган техникаси далага чиқишга тахт ҳолда турибди.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

(ЛЕНИН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН)

<>

Тошкент шаҳар Ленин район партия комитетининг навбатдаги пленуми район партия ташкилотларида олиб борилаётган идеология ишларининг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу ҳақда доклад қилган район партия комитетининг секретари М. С. Лебединская ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар партия XXII съездидан кейин районда идеология ишларининг таъсирчанлиги ва савиясини ошириш юзасидан анчагина иш қилинганлигини конкрет мисолларда кўрсатиб ўтдилар.

Олиб борилаётган идеология ишлари асосан партия XXII съездининг тарихий материалларини кенг пропаганда қилиш ва ўрганишга, съезд қарорлари муносабати билан район меҳнаткашлари ва ҳар бир коллектив олдида турган сиёсий ва хўжалик вазифаларини ҳар бир меҳнаткашга уқтиришга қаратилган. Бу соҳада Тошкент темир йўл бўлинмасида, каноп фабрикасида, темирйўл инженерлари институтида ва бошқа бир қанча корхона ва муассасаларда олиб борилаётган иш тақдирга сазовордир.

Район корхоналарида коммунистик меҳнат учун, кўпгина муассасалар ва транспорт ташкилотларида эса аъло хизмат ва коммунистик муносабатлар учун кураш кун сайин кенг авж олдирилмоқда. Жамоатчилик асослари ҳамма чоралар билан ривожлантирилмоқда. Жумладан район партия комитетида жамоатчилик асосида 3 бўлим ташкил этилди. Жамоатчилик асосида ишлаётган райком ходимларининг сони 63 кишига етди, район ижроия комитетида эса бундай кишилар 100 кишидан кўп. Районда жамоатчилик асосида 8 та халқ университети ва бошқа бир қанча ташкилотлар ишлаб турибди.

Пленум қатнашчилари район партия ташкилотлари олиб бораётган идеология ишидаги мавжуд камчиликларни ҳам очиб ташладилар.

Энг асосий камчилик шундан иборатки, кўпгина партия ташкилотлари идеология ишини коммунистик қурилишнинг амалий вазифаларидан узилган ҳолда олиб бормоқдалар. Айрим сиёсий маориф тўгараклари машғулотлари, лекция ва докладлар таъсирсиз ўтаётир. Биринчи қурилиш-монтаж бошқармаси, Тошкент пассажир станцияси, 2-поликлиникада аҳвол ана шундай. Лекторлар сони ва лекторлар группалари кўпайганига қарамай, лекция пропагандасидаги догматизм ва қироатхонликка ҳамон чек қўйилган эмас.

Докладчи ва нотиқлар идеология ишларини тубдан яхшилашга қаратилган конкрет таклифлар киритдилар.

Пленум қатнашчилари қишлоқ хўжалик институти, каноп фабрикаси ва «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси партия ташкилотларининг идеология ишларини қандай олиб бораётганлиги тўғрисида мазкур партия ташкилотлари секретарлари А. Данилин, А. Ткачева, Ю. Чурсин ўртоқларнинг ҳисоботларини эшитдилар.

Пленумда район партия комитетининг секретари В. Окунский ўтган йили партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида ва район партия конференциясида коммунистлар томонидан айтилган танқидий фикрлар ва киритилган таклифларнинг амалга оширилиши ҳақида ахборот берди.

З. ИСРОИЛОВ.

МАҲАЛЛИЙ САНОАТ ХОДИМЛАРИ МАСЛАҲАТЛАШМОҚДАЛАР

14 мартда Тошкентда маҳаллий саноат ходимларининг республика кенгаши бўлди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Маҳаллий саноат Бош бошқармасининг бошлиғи С. Н. Нусратов 1961 йилги иш якунлари ва республика маҳаллий саноати ходимларининг КПСС XXII съезди қарорларини бажариш соҳасидаги вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар маҳаллий саноат меҳнаткашларининг етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қўшаётган ҳиссалари тўғрисида гапирдилар. Ўтган йили аҳоли пландан ташқари кўп миқдорда халқ истеъмоли товарларини олди. Ўтган йили меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобигагина 12 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Буюмларнинг юздан кўпроқ янги хили ишлаб чиқарила бошлади. Совет кишиларининг талабларини янада яхшироқ қондириш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва ассортиментини кўпайтириш зарур эканлиги таъкидланди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Н. Нажесткин нутқ сўзлади.

Етти йилликнинг тўртинчи йили учун социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

АКТИВГА ТАЯНИБ

— Мумкинми?

— Марҳамат,— партия комитетининг секретари Тилла Мирҳайитов Ҳикмат акани самимий кутиб олди.— Қани марҳамат,—деди яна столни кўрсатиб. Салом-аликдан сўнг Ҳикмат ака секретарга букланган қоғоз узатди. Бу ариза эди.

— Яхши,—деди секретарь ариза билан танишгач.— Бу масалада Сизга албатта ёрдамлашамиз.

Коммунист Абдуллаевнинг аризаси партия комитетининг навбатдаги мажлисида муҳокама қилинди. Унинг уй шароити билан танишиш ва натижасини маълум қилиш КПСС аъзоси А. Бедринга топширилди. Шу куннинг эртасигаёқ масала равшан бўлди. Ҳикмат ака етти фарзанднинг отаси. Уларнинг кўпчилиги мактаб ёшида. Ҳикмат акалар оиласига ёрдам бериш керак. Чунки уйи капитал ремонт талаб қилади. Завод партия комитети буни ҳисобга олиб, Ҳикмат акалар оиласига ёрдам кўрсатишни лозим топди. Маъмурият 115 сўм пул ва қурилиш материаллари билан ёрдам берди.

Завод партия комитетининг кишиларга қанчалик ғамхўрлик қилаётганлигини ана шу биргина факт мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

АГИТПУНКТГА МАРҲАМАТ

Агитпункт мудири ўртоқ К. Ригин ўзига топширилган вазифага сидқидилдан киришмади, унинг фаолияти қаттиқ қораланди ва вазифасидан озод қилинди. Агитпунктга партия комитетининг аъзоси ўртоқ А. Бедрин мудир қилиб тайинланди.

Агитпунктнинг янги мудири ишни агитаторлар семинарини ўтказишдан бошлади. КПСС XXII съезди материалларини ишчилар ўртасида пропаганда қилишда нималарга кўпроқ эътибор бериш лозим? Ана шу ҳақда агитаторларга кўргазмалар берилди.

П. Широкий, Н. Васильев каби агитаторлар «Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда етти йиллик планни бажаришнинг роли ва аҳамияти», «Ишламаган тишламайди» деган принцип — социализм принципи» каби темаларда мазмунли суҳбатлар ўтказишди.

Эндиликда агитпункт кишиларнинг севимли жойи бўлиб қолди. Бу ерда СССР Олий Советига сайловларга тааллуқли брошюралар бор, газета ва журналларнинг янги сонлари келтириб турилади. Навбатчилар иши ҳам кишини хурсанд қилади. Бу иш Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати А. Шуваева, Ленин район Совети депутати Ф. Егоров сингари кўпйиллик ҳаёт тажрибасига эга бўлган кишиларга топширилиб қўйилган.

ҲАР ИККИ КИШИДАН БИРИ ЎҚИЙДИ

Заводда партия маорифи шохобчаларида машғулотларнинг юқори савияда ўтказилишига жиддий эътибор берилаётир. Ҳозир 30 дан ортиқ тўгарак ишлаб турибди. Ҳар икки ишчининг бири ўқийди.

Пропагандист М. Ли жонкуяр, ўз ишини яхши билади. У, пўлат қуйиш цехи ҳузуридаги саноат корхоналари экономикасини ўрганиш тўгарагини бошқараяпти. Ўртоқ Лининг «Коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш — партия ва совет халқининг бош иқтисодий вазифаси» деган темада ўтказган машғулоти тингловчиларда чуқур таассурот қолдирди.

Пропагандист бу машғулотни ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўрди, кўпгина адабиётлардан фойдаланди, цехнинг иши билан атрофлича танишди, кунлик ва ойлик ишлаб чиқариш топширигини ким қандай бажараётганини атрофлича ўрганди.

Шу цех ишчиси В. Ефановни ҳамма ҳурмат қилади. «Ҳурмат тахтаси»дан унинг расми тушмайди. Нега? Чунки у вазифасига сидқидилдан қарайди, сон кетидан қувмайди, кўпроқ сифатга эътибор беради. Пропагандист унинг фаолиятини узоқ кузатиши натижасида муваффақиятнинг калиди қаерда эканини топди ва суҳбатда бу ҳақда сўзлаб берди.

Пропагандистнинг машғулотларга ана шундай тайёргарлик билан келиши яхши натижалар бермоқда. Кўп вақтдан буён қолоқ ҳисобланган пўлат эритиш цехи илғорлар қаторига ўтиб олди. Цех коллективи шу кунларда бир ёқадан бош чиқариб ишлаб, март ойи топширигини бажариш арафасида турибди.

Завод партия комитети пропагандист ўртоқ Лининг тажрибасини бошқа пропагандистлар ўртасида кенг ёйди. Бу эса ўз навбатида ажойиб ютуқларни қўлга киритиш имконини бермоқда.

Биз завод партия комитети фаолияти ҳақида айрим мисолларни келтириш билан кифояланаяпмиз. Лекин ана шу фактларнинг ўзи ҳам Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи партия комитетининг иш фаолияти нақадар яхшиланиб бораётганлигини кўрсатиш учун етарлидир.

Ж. МАҲМУДОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Муносиб кутиб оламиз

Барча корхоналардаги каби фабрикамизда ҳам СССР Олий Советига сайловларни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа кун сайин авж олаётир. Барча касбдаги ишчилар ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар, мавжуд асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиш, маҳсулот сифатини яхшилашга астойдил ҳаракат қилишаяпти. Шу туфайлч ҳам ишлаб чиқариш топшириқлари ортиғи билан адо этилаётир.

7-цех коллективи бу мусобақанинг пешқадами ҳисобланади. Чеварлар биринчи квартал планини 18 мартгача бажариш юзасидан олган юксак мажбуриятларини шараф билан адо этмоқдалар. Улар шу кунларда бир суткада 110 та ўрнига 130 тага етказиб болалар пальтоси тикишмоқда. Цехнинг Озода Файзиева, Алла Кротова, Манзура Сафиева ўртоқлар сингари ўнлаб ишчилари нормани 180 процентга етказиб адо этмоқдалар.

М. МУСЛИМОВА,
«Қизил тонг» фабрикасининг тикувчиси.

Қўриқ очаётганлар мулоҳазаси

МИРЗАЧЎЛ НИМАЛАР БЕРАДИ?

Мирзачўлни ва унинг атрофидаги кенг майдонларни ўзлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши оборотига киритиш давлатга қанчалик катта фойда келтиришини биласизми? Билмасангиз билиб қўйинг. Аввало шуни айтиш кераккки, бу қўриқ ер бир миллион юз минг гектарга яқин майдонни эгаллаб ётибди. Бу ҳозирги вақтда республикамиздаги суғориладиган ерларнинг 40 процентга яқинини ташкил этади.

1970 йилгача Мирзачўлдаги барча ерларни ўзлаштириш назарда тутилмоқда. Мутахассисларнинг хомаки ҳисоб қилишларига қараганда 1 миллион 100 минг гектар майдоннинг 650 минг гектарига чигит, 330 минг гектарга яқин майдонга маккажўхори ва беда экилади. 50 минг гектардан ортиқ майдонда боғ ва узумзорлар ташкил этилиши, 70 минг гектарга яқин ердан бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиш учун фойдаланиш мумкин.

Бу ерлардан жуда кўп миқдорда пахта, жўхори, беда, мевалар олинади. Дастлабки ҳисобларга қараганда, агар ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 25 центнердан пахта ҳосили олинганда «оқ олтин»нинг Мирзачўлда етиштириладиган ялпи ҳосили 1 миллион 600 минг тоннадан кўпроқни ташкил этади. Бу миқдордаги пахтадан 4 миллиард метр ип газлама, 145 минг тонна ёғ, 720 минг тонна кунжара ва шелуха олинади. Кунжара ва шелуха чорвачиликни ривожлантириш, айниқса сут-товар фермаларини кўплаб ташкил этиш имконини беради.

Мирзачўлни ўзлаштириш ва суғоришнинг жуда катта фойдаси борлигини ана шу рақамлар яққол кўрсатиб турибди. Шуниси қувончлики, давлат томонидан сарфланган капитал маблағ Мирзачўл ерларини ўзлаштириш давомида қайтариб олинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш вазифаларини белгилади, бунинг учун қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин ривожлантириш, мавжуд ерларда экинлардан олинадиган ҳосилни кўпайтириш билан бирга, янги ерларни тезроқ ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалик оборотига киритиш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Аммо, азм чўлни ўзлаштириш бўйича давлат томонидан белгиланган топшириқларни адо этишда жуда катта қийинчиликларга дуч келинаяпти. Биринчи навбатда кадрлар етишмайди. «Главголодностепстрой» бош инженери ўртоқ Озерский ана шу масала ҳақида қуйидагиларни айтди:

— Мирзачўлда янги ерларни ўзлаштириш, бу ерларга қишлоқ хўжалик экинлари экиш ва уларни йиғиб-териб олишни яхшилаш, кўп жиҳатдан, кадрларга боғлиқ эканлиги ҳаммага маълум. Шуни ҳисобга олиб, мамлакатимизнинг кўпчилик республика ва областларидан бу ерга юзлаб механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари келиб турибди. Лекин кўп ишчи кучи ва давлат маблағи сарфланиб ўзлаштирилган янги ерларда қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун яна кўп тажрибали кишилар керак. Шунинг учун ҳам биз жойлардаги партия, совет ташкилотларидан Мирзачўлга қишлоқ хўжалигини, айниқса пахтачиликнинг икир-чикирларигача яхши биладиган мутахассислар юборишларини илтимос қиламиз.

ЯГОНА БЎЛСИН

Мирзачўлдаги қўриқ ерларни ўзлаштиришни тезлаштириш кўп жиҳатдан лойиҳалаш ташкилотларининг ишига ҳам боғлиқ. Аммо лойиҳалаш ташкилотлари зиммаларига юклатилган муҳим вазифани қониқарсиз бажараяптилар. Янги ерларни ўзлаштираётганлар лойиҳалашдаги жуда кўп камчиликларни кўрсатиб бермоқдалар, бу муҳим ишни яхшилашга қаратилган таклифлар киритмоқдалар.

— «Средазгипроводхлопок» институти лойиҳаларига ҳайрон қоласан киши,— дейди 5-қурилиш-монтаж бошқармасининг бош инженери ўртоқ Г. Леснов.— Лойиҳалар шундай палапартиш, саёз, эски, алмисоқдан қолган усулда, айрим ҳолларда эса бир объект лойиҳаси бир неча марта қайтадан тузилмоқда.

Масалан, 7-марказий коллектор лойиҳасини олиб кўрайлик. Бу лойиҳанинг дастлабки варианти 1957 йилда тузилган эди. Коллективимиз шу лойиҳа асосида ишни бошлаб юборди. Анчагина ишларни қилиб қўйган эдик ҳамки, тўсатдан ишни тўхтатинг, лойиҳа қайта тузилади дейишди. Натижада бир неча ойлик меҳнатимиз зое кетди. Ниҳоят янги лойиҳани 1958 йилда олдик. Аммо бу лойиҳада ҳам камчиликлар бор экан, ишга киришишимиз билан у яна қайтадан ишланди. Бир объект қурилиши лойиҳаси уч марта ўзгартирилгандан кейин уни қуриш сметадагига қараганда анча қимматга тушиши, узоққа чўзилиб кетиши, иш сифатининг ёмон бўлиши турган гап.

— Бизнингча, — деб гап бошлади бульдозерчи ўртоқ Галауддинов,— лойиҳачилар билан қурувчилар ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилишига эришиш лозим. Афсуски, лойиҳачилар маҳаллий шароит билан етарли таниш бўлмаганлари ҳолда қурувчилар тажрибаси билан ҳам қизиқмаётирлар. Ваҳоланки, улардан кўп нарса ўрганишлари мумкин эди. Мисол учун, лойиҳачилар ариқ, каналлар қазишда фақат экскаваторлардан фойдаланишни ҳисобга оладилар. Биз юқоридаги ишларни бажаришда бульдозерлардан фойдаланиш мумкин эканлигини, бу яхши натижалар беришини амалда синаб кўрдик. Буни қарангки, ҳар бир бульдозер билан бир сменада экскаваторга қараганда икки баравар кўп тупроқ ишлари бажарилди. Сув йўллари қазишда бульдозер, экскаватор ва скреперлардан комплекс фойдаланиш янада яхши натижа берар экан. Агар бу янги усул кенг кўламда қўлланилса борми, фойдаси кўп бўлади, каналларни қуриш тезлашади, харажати камаяди. Лойиҳачилар бу яхши усулни қабул қилиб, лойиҳа тузишда уни назарга олишса яхши бўлар эди, албатта.

Скреперчи ўртоқ В. Игнатьевнинг мулоҳазаси ҳам қизиқарли. У Гагарин номидаги совхозда сизот сувлари учун қазиладиган зовурларнинг оралиғини 200 метр эмас, 400 метр қилиш зарурлигини айтди.

Биз суҳбатлашган бошқа кишилар ҳам лойиҳалашда бундан бошқа яна жуда кўп камчилик ва чалкашликларга йўл қўйилаётганлиги ҳақида кўпгина мисоллар келтиришди.

— Ҳозирги вақтда Мирзачўлни ўзлаштириш билан боғлиқ бўлган ишларни лойиҳалашда 16 та ташкилот иштирок этаяпти,—дейишади қўриқ очаётганлар. — Бу ташкилотларнинг ҳар бири ўзича ишлайди, улар ўртасида ҳеч қандай алоқа йўқ. Иттифоқимизнинг турли шаҳарларига жойлашган. Шунинг учун ҳам лойиҳалаш масаласида катта чалкашликлар, камчилик ва хатолар бор. Бу аҳволга бундан буён чидаб бўлмайди. Қўриқ ерларни очиш ишларининг тобора кенгайтирилаётганлиги муносабати билан чўлни комплекс ўзлаштиришни лойиҳалаш билан шуғулланадиган ягона ташкилот тузиш керак.

Шундай комплекс лойиҳалаш институти ташкил этилишини ҳаётнинг ўзи тақозо этаяпти. Чунки лойиҳалаш ишлари сифатини яхшиламай туриб, янги ерларни ўзлаштириш суръатларини ошириш анча қийин.

МАЪҚУЛИ ШУ УСУЛ

Яқин 10-12 йил ичида Мирзачўл ва унга туташган қўриқ ерларда ҳаммаси бўлиб 1 миллион 100 минг гектар ер ўзлаштирилишини юқорида айтган эдик. Бунинг учун жуда кенг миқёсда ирригация иншоотлари қурилади. Ҳисоблар шуни кўрсатдики, бир миллион юз минг гектар майдонни суғориш учун ҳар секундига 2000 кубометр сув керак бўлади. Бу миқдордаги сувни келтириш қанчалик мураккаб ва оғир масала эканлигини яққол тасаввур қилиш учун шуни айтиш кифояки, Сирдарёда секундига 850-900 кубометр сув оқади.

— Бу шуни кўрсатадики,— дейди ўзлаштириш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Аҳмедов.— Мирзачўлда ирригация тармоқлари жуда ҳам пухта қурилиши керак. Ҳозир Мирзачўл суғоришнинг энг прогрессив, мукаммал, кўп фойда берадиган янги усуллари кенг кўламда синаб кўриладиган ўзига хос илмий лаборатория бўлиб хизмат қилмоқда. Сувнинг ерга шимилишини тўла бартараф этиш ва камайтиришга ёрдам берадиган турли усуллар амалда қўллаб кўрилаётир.

Бу турли хил тажрибаларни ўтказишдан мақсад қўриқ ерлардаги суғориш иншоотларида сувнинг ерга шимилишини мумкин қадар камайтиришга эришиш ва уларнинг энг яхшисини танлаб олишдан иборат.

— Суғоришнинг бундай хилма-хил усулларини янги ташкил этилаётган совхозларда синаб кўрилиб, дастлабки натижалар олинди,— деб, суҳбатга аралашди бошқарма бош ирригатори ўртоқ Ж. Зиёдинов. — Масалан, 4-совхозда сунъий ёмғир ёғдириш установкаси ишлатиб кўрилди. 5-совхозда қувурлар, 6-совхозда тарновлар ва эгилувчи шланглар орқали суғориш усуллари қўлланилди. Лекин Мирзачўл шароитида сунъий ёмғир ёғдирувчи установкалардан фойдаланиш ҳозирча яхши натижа бермаяпти. Ерлар янги ўзлаштирилаётганлиги туфайли бу усул билан ёғдирилган сув тезда шимилиб кетиб, экинларнинг сувга бўлган талабини қондирмаётир.

Тарновларнинг афзаллиги билан бирга, камчиликлари ҳам йўқ эмас. Уларни монтаж қилинадиган майдонга олиб келиш вақтида айримлари шикастланмоқда, ёрилиб кетаётир ва шундайлигича ўрнатилмоқда. Ичида нам сақланиб қолган тарновлар совуқ таъсирида ёрилиб кетиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Уларни бир-бирига улаш технологиясини тубдан яхшилаш керак. Ҳозирги вақтда бу ишда фойдаланилаётган қоришма сувнинг оқими таъсирида кўчиб кетаётир, натижада тарнов ариқларидан оқаётган сув йўл-йўлакай исроф бўлмоқда. Бунинг устига тарновларни тайёрлаш анча машаққатли иш. У кўп меҳнат сарфлашни талаб этади.

Суғоришнинг энг яхши усули қувурлардан фойдаланишдир. 4-5 йил давомида олиб борилган тажриба ана шундай хулосага олиб келди. Қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчев Мирзачўлда бўлганида далага босим остида сув бериш диққатга сазовор эканлигини, бу усул анча яхши натижа бериши мумкинлигини жуда тўғри кўрсатди. Янги ерларни ўзлаштираётганлар ҳам бу фикрнинг нақадар тўғрилигини ўз тажрибаларида кўриб билмоқдалар. Шу нуқтаи назардан қараганда янги ўзлаштирилаётган ерларни қувурлар орқали суғоришни кенг ташкил этиш лозим.

УНУТИБ ҚЎЙИЛГАН РЕЗЕРВ

Мирзачўлда илгари ўзлаштирилган ерлар бир неча ўн минг гектар майдонни ташкил қилади. Ана шу ерларда ишлаётган кишилар 2-3 йилдан бери муҳим бир масала устида бош қотираяптилар. Хўш, бу қандай масала? Буни билиш учун Янгиер районидаги «Дружба» совхозининг директори ўртоқ С. Бухоровнинг қуйидаги гапларини келтириш кифоя қилади:

— Совхозда мелиорация ишлари жуда ёмон аҳволда. Қазилган зовурлар саёз. Улар тозалаб турилмайди. 3, 4-бўлимлардаги зовурларнинг оралиғи жуда узоқ. Натижада ерларнинг шўрланиши йил сайин кўпаймоқда. Буни мана бу мисолдан аниқ билиш мумкин: 1959 йилда 1660 гектар ерга экин экдик. Унинг 500 гектари ёки 30,2 проценти шўрлашди. 1960 йилда экин майдони 1790 гектарга етказилди. Унинг 604 гектари ёки 33,8 проценти шўрлашиб кетди. 1961 йилда эса 700 гектар ерни шўр босиб, мутлақо экин битмади.

Тўғри, биз кузги-қишки пайтларда ернинг шўрини ювишга катта эътибор бераяпмиз. Бироқ бу тадбир ёрдам бермаяпти. Чунки сизот сувлар ер юзасига яқинлигича қолиб кетмоқда. Ариқ-зовурларни тартибга солмай, ер ости сувларини анча чуқурга тушириб юбормай туриб шўрдан қутилиб бўлмайди. Ҳозирги шароитда бизда ернинг шўрини ювиш — бекорга меҳнат сарфлаб, ўз-ўзимизни алдаш, холос.

Хўш ўртоқ С. Бухоровнинг гаплари тўғрими? Жуда тўғри. Шу райондаги 2-«Боёвут» совхозида ҳам шўр ювишга ҳар йили қанчадан-қанча меҳнат ва маблағ сарфланади. Аммо кўзга кўринарли бирор фойда чиқмаяпти.

Гулистон районида ҳам аҳвол шундай. Бу районда шўр ерлар йил сайин кўпайиб кетмоқда. Оқибатда ғўза кўчатларининг ярмига яқини нобуд бўлаётир. Ҳосилдорлик тобора пасайиб бормоқда, колхоз ва совхозлар чўкиб қолмоқдалар. Буни бартараф этиш учун тегишли ташкилотлар эски ўзлаштирилган зонада ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга, бу вазифани бажариш учун керакли техника ажратишга эътибор беришлари керак. Эски ерларга нисбатан бепарво қараш орқали эса катта зарар кўрилаётир. Эски ўзлаштирилган зонадаги деҳқонларнинг қайси бири билан гаплашманг мана шу фикрни айтади.

М. МИРҲАМИДОВ,
С. СУЛТОНОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Мирзачўл қўриқ ерларида ташкил этилаётган янги совхозларда кўплаб турар-жой бинолари қад кўтармоқда. Суратда: Г. С. Титов номидаги совхоз марказий посёлкасида қурилган уйлар.

М. Шевелев фотоси.

КПСС МК МАРТ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КОММУНИСТИК МЎЛ-КЎЛЧИЛИК ҲАР БИРИМИЗНИНГ МЕҲНАТИМИЗ БИЛАН ЯРАТИЛАДИ

„ОҚ ЙЎЛ СИЗГА, ЎТ ЮРАКЛИ ҚИЗЛАРИМ"

Партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми қарори ва Мурожаати бутун совет халқини улкан ишларга илҳомлантириб юборди. Пленум коммунизмнинг моддий бойликларини янада мўл-кўл яратишнинг аниқ йўлларини кўрсатиб берди.

Тошкент тез ёрдам клиник касалхонаси ходимларининг яқинда ана шу масалага бағишланган митинги бўлди.

— Мамлакатимизнинг фаровонлигини ошириш учун кураш,— деди клиниканинг бош врачи, республикада хизмат кўрсатган врач Т. Ш. Алимов,— бу коммунизм учун кураш демакдир. Биз врачлар инсон соғлиғининг посбони сифатида шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам бирдек зарурмиз. Айниқса, партия ва ҳукуматимиз қишлоқларни янада ободонлаштириш, қўриқ ерларни бундан ҳам кўпроқ ўзлаштириш, мамлакатимизда коммунизм мўл-кўллигини чинакамига яратиш учун мардона курашга чақираркан, биз врачлар ҳам четда қолмай, бу чақириққа лаббай деб жавоб беришимиз ва қаерда зарур бўлсак, ўша ерда ишлашга тайёр бўлишимиз керак.

Митингда бирин-кетин сўзга чиққан касалхонанинг О. Д. Кочеткова, Г. С. Болгунбоева, А. Ф. Гайдабура, Н. П. Погробец, А. С. Волкова, С. И. Шамина, Н. Х. Симоненко ўртоқлар сингари врач ва медицина ҳамширалари партиямизнинг чақириғига ҳар доим тайёр эканликларини, қўриқ ерларга бориб ишлашга қарор қилганликларини билдирдилар.

— Биз,—деди комсомол аъзоси ҳамшира Людмила Мазур,— ўртоғим Григорий билан бирга қўриқ ерларга бориб ишлашга қарор қилдик. Ўртоғим у ерларда экскаваторчи бўлиб ишлаши мумкин.

— Мен ушбу клиникада 12 йилдан буён ҳамшира бўлиб ишлайман. Коллектив билан дўст ва аҳил бўлиб кетганман. Уларни ташлаб кетиш мен учун ғоят оғир,—дея тўлқинланиб гапирди ҳамшира Д. А. Рикалова,—лекин чўлни ўзлаштираётганлар учун хизмат қилиш бу олижаноб ишдир.

Мамлакатимизнинг узоқ районларига ва қўриқ ерларига бориб ишлаш истагини билдирган 11 азамат қизни клиника номидан профессорлардан А. А. Шорохова, С. А. Маъсумов, М. С. Рожковалар ажойиб ташаббус бошланганликлари учун чин юракдан табрикладилар.

— Хайрли ишда сизларга шерик бўлгим, сизлар билан елкама-елка туриб ишлагим келади,— деди саксон ёшли профессор А. А. Шорохова, — сизларга чексиз муваффақиятлар тилаб қоламан. Оқ йўл сизларга, ўт юракли қизларим!

Т. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

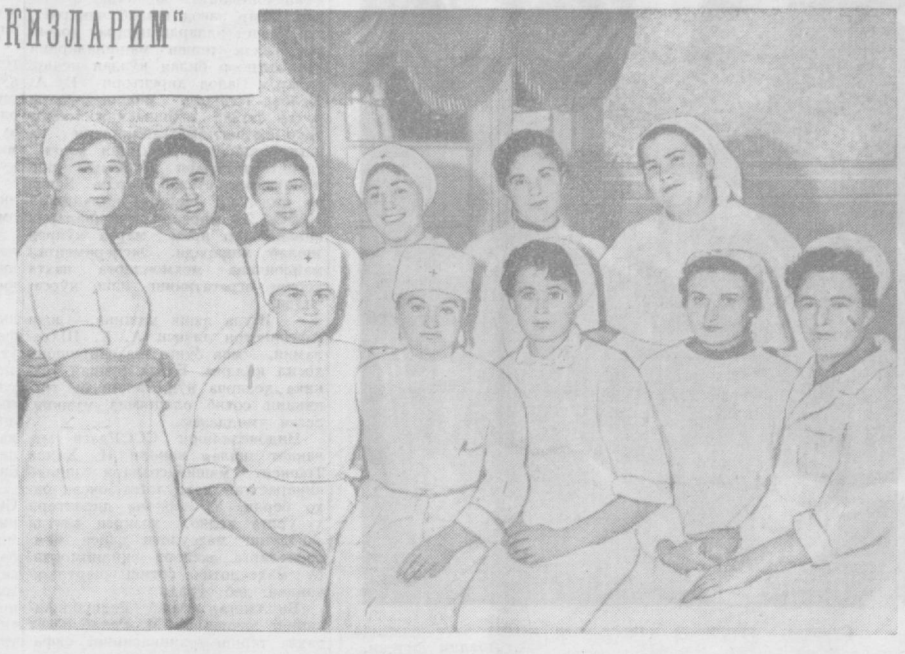

Суратда: қишлоққа йўл олган медицина ходимларидан бир группаси (чапдан биринчи қаторда) Н. Симоненко, М. Черминева, Л. Мазур, Н. Погребец, О. Кочеткова, (иккинчи қаторда) Л. Белобородова, С. Шамина, Г. Балгумбоева, А. Гайдабура, А. Волкова ва Е. Рикалова ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

ДАРЁДАН ТОМЧИ

Куни кеча пойтахт корхоналарининг ёш ишчилари қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг мўл-кўллиги учун курашда бевосита қатнашиш юзасидан ташаббус бошлаб бердилар. Яхши таклиф, яхши ташаббус қанот ёзганидек бу ажойиб ҳаракат ҳам кенг қулоч ёймоқда. КПСС Марказий Комитети март Пленуми материаллари билан танишиб чиққан Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг бир группа студентлари ҳам пахтакорлар билан ёнма-ён туриб ишлашни ўзлари учун шараф деб билдилар.

Пахтадан мўл, арзон ва сифатли ҳосил етиштириш учун кураш! Бу, шунчаки оддий шиор эмас. Балки, ғайрат кўрсатиш, ҳалол пешона тери тўкиш, қалб ҳарорати ва меҳри билан иш тутиш иштиёқи учун ундовчи чақириқ бу. Партиямиз XXII съезди ва Тошкентда бўлиб ўтган пахтакорларнинг зонал кенгаши даъват этган, қолаверса ҳаёт тақозо этган шиор бу! Бу чақириқ шу важдан институт студентлари қалбига йўл топди. уларни ҳимматли ишга отлантирди.

Тўғри, бу йил олий ўқув юртининг қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультетининг 3-курсида ўқиётган 100 нафар йигит-қиз 8 ойлик муддат билан областимизнинг колхоз ва совхозларига йўл олади. Келгуси йили бу ҳаракат факультетнинг яна кўпгина студентларига қанот беради.

Пахтакор хўжаликларга жўнаш тараддудини кўраётган ташаббускор студентлар ўтган йили ҳам, ундан олдинги йили ҳам дала меҳнатида тобланган эдилар. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхозда студентлар бригадасига уюшиб меҳнат қилган 20 йигит-қиз ўтган йили гектаридан 24,4 центнердан «оқ олтин» етиштиришган эди. Бу йил эса улар ҳосилдорликни гектар бошига кам деганда 25-30 центнерга етказиш учун курашмоқчилар.

Ташаббускорларнинг бу ваъдасига ишонса бўлади. Уларнинг куч-қувватига, тажриба ва шижоатига ишонишмаганда, Чиноз районидаги Энгельс номли колхоз правлениеси студентлар бригадаси учун бу йил ўз хўжалигидан алоҳида ер ажратиб берармиди! Ҳатто тунув куни студентларнинг ташаббуси муносабати билан институтнинг ўзида йиғилиш ҳам ўтказилди. Йиғилишда Чиноз район партия комитетининг секретари Антонов, Энгельс номли колхоз раиси Шамсиев ўртоқлар ҳам қатнашди.

— Хайрли ишга бел боғлаганлигингиздан хабар топган колхозимиз аъзолари беҳад хурсанд бўлишди, — деди ўртоқ Шамсиев миннатдорчилик билдириб.— Жуда яхши ўйлабсизлар. Далачилик бригадангиз учун 100 гектар ер ажратиб қўйилди. Техника билан ҳам етарли миқдорда таъминлаймиз...

Орадан яна бир-икки ҳафта ўтар-ўтмас бу ҳимматли студентлар колхозга йўл оладилар. Шунингдек, институт студентларидан ташкил топган 80 кишилик икки бригада Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхозга жўнайди.

А. АКБАРОВ.

КЎП ЦЕНТНЕРЧИЛАР ҲАРАКАТИГА ҚЎШИЛДИК

Сермазмун ҳаётимизнинг ҳар бир куни, ҳар бир соати қувончли воқеаларга тўлиб-тошмоқда. Яқиндагина Тошкентда бўлиб ўтган қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши ана шундай воқеалардан бири бўлди. Бу кенгашда 40—45 центнерчилар ҳаракати бошлаб юборилди. Бизнинг звеномиз аъзолари ҳам бу ҳаракатга қўшилиш истагини билдирдилар. 40 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштирамиз, деб қатъий сўз бердик.

Ҳозир чигит экишга тайёргарлик кўришни тугаллаётирмиз. Далаларимизга керагича гўнг ташиб чиқарилди. Барча ариқ-зовурлар сув равон оқадиган қилиб тозаланди. Карта четкалари, уватлар ва марзаларни чопиш ишларини ҳам қизитиб юбордик.

Жонажон партиямиз Марказий Комитети Пленумининг материаллари ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сермазмун доклади ҳаммамизни беҳад руҳлантириб юборди. Негаки, Пленумда қишлоқ хўжалигимизни бундан буён беқиёс даражада юксалтиришнинг конкрет тадбирлари ишлаб чиқилди.

КПСС Марказий Комитети март Пленумидан кейин биз 40 центнер учун бошланган курашни яна ҳам қизитиб юбордик. Звеномизда бу йил пахтачиликни комплекс механизациялашга алоҳида эътибор берилади. Ғўза қатор оралари тракторлар билан фақат икки томонлама парвариш қилинади. Зиммамизга олган мажбуриятимиз бўйича биз давлатга 160 тонна пахта сотишимиз керак. Шунинг 150 тоннасини мен машинада териб бераман. Биз аминмизки, бу йил кўзлаган маррамизга албатта етиб оламиз!

Турсуной ЙЎЛДОШЕВА,
Чиноз районидаги «Москва» колхози тюпкочилар звеносининг бошлиғи.

ЧЎЧҚАЧИЛИККА ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН

Ўртоқ Н. С. Хрушчев республикамиз пойтахтига келганида яхши кийимга яхши овқат ярашади деган эди. Пахтакор республикалар қишлоқ хўжалик ходимларининг зонал кенгашида ҳам пахта етиштириш билан бир қаторда чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш масаласига алоҳида эътибор берилди. Аммо 1-«Оҳангарон» совхозининг раҳбарлари чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмаётирлар.

Бўрдоқига қўйилган чўчқалар яхши боқилмаётир. Чўчқаларнинг асосий қисми ўртоқ А. Қўшоқов раҳбарлик қилаётган 2-бўлимда боқилади. Бу бўлимнинг чўчқахонаси уч йилдан бери ремонт қилинмай келинади. Натижада 220 бош она чўчқа эски ва қоронғу хоналарда боқилаяпти. Колхозда ҳар бир она чўчқадан олинаётган болаларнинг сони 2—3 тадан ошмаяпти. Гўштга жуда ориқ чўчқалар топширилади.

Совхоз раҳбарлари (директори Ғуломов, партия ташкилотининг секретари Голодов, бош зоотехниги Ўлмасов ўртоқлар) йўл қўйилаётган бундай камчиликларни тезда бартараф этиб, чўчқачиликка алоҳида эътибор билан қарашлари лозим.

С. ҲАЙИТҚУЛОВ.

☆ ☆ ☆

МИКРОЎҒИТЛАР ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРАДИ

Микроўғит — қишлоқ хўжалигида қўлланиладиган минерал ўғитларнинг бир туридир. У мис, бўр, марганец, кобальт, йод, рух, молебдин сингари бир неча микроэлементлар бирикмасидан тайёрланади. Совет олимлари бу элементларнинг ўсимлик ва ҳайвонлар ҳаётидаги биологик ролини аниқлаш устида бир неча йиллардан бери катта илмий-тадқиқот ишлари олиб бордилар ва тузук натижаларни қўлга киритдилар.

Микроэлементлар ўсимликларнинг ҳосилини ошириш ва сифатини яхшилашда жуда фойдали ўғит эканлиги аниқланди. Бу ўғит билан озиқлантирилган ўсимликнинг баргларида углевод оқсил моддалари ҳамда турли витамин ва хлорофиллар тўпланади. Бунинг натижасида ўсимлик бақувват ўсади ва ҳар қандай касаликка чидамли бўлади.

Шунингдек, микроэлементларни чорва моллари озуқаларига аралаштириб бериш ҳам жуда фойдали натижалар берди. Емига микроэлемент аралаштириб боқилган чорва молларининг сути, гўшти тобора ортиб боради ва улар сўхта (ички буқоқ) касали билан оғримайди.

Маълум бўлишича, СССР территориясидаги тупроқларнинг айрим қисми микроэлементларнинг бир хил турига, иккинчи қисми эса бошқа хил турига бойдир. Ўрта Осиё тупроқлари эса молебдин, рух, йод микроэлементларига бой, лекин марганец, мис, кобальт ва бўр микроэлементларига камбағалроқ. Бироқ шунга қарамай мавжуд микроэлементлардан мумкин қадар унумлироқ фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Чунки, микроўғитларни пахтачиликда қўлланиш юзасидан ўтказилган тажрибалар унинг катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Бу соҳадаги илмий-тадқиқот ишларини Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли тупроқшунослик институти билан Тошкент политехника институтининг олимлари, илмий ходимлари олиб бордилар.

Илмий-тадқиқотлар кобальт, марганец, рух, молебдин, бўр ва мис каби микроэлементлар аралашмасидан тайёрланган микроўғитларнинг ўсимликка таъсири устида олиб борилди. Шу билан бирга бу ўғитдан қайси даврда ва қанча миқдорда фойдаланиш йўллари текшириб кўрилди. Тажриба ишлари 108-Ф пахта нави устида олиб борилди ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар генетикаси ва физиологияси институтининг тажриба участкасида ва колхоз, совхозларда синаб кўрилди.

Шу пайтга қадар қишлоқ хўжалик экинлари, айниқса пахтанинг ҳосилдорлигини оширишда азотли, фосфорли ва калийли ўғитлар ишлатилиб келинади. Лекин, мис, кобальт, марганец, рух, бўр ва молебдин бирикмасидан тайёрланган микроўғит эса азотли, фосфорли, калийли ўғитларга қараганда анчагина афзалликларга эга. Муҳими шундаки ,марганецли, мисли, молебдинли, рухли микроўғитлар ишлатилганда пахта ҳосили ошибгина қолмай, унинг тез пишиши ҳам таъминланади. Бу ўғит билан озиқлантирилган ғўза росмона ўғит билан озиқлантирилган ғўзага нисбатан 4-6 кун илгари шоналайди, гуллайди. Шу билан бирга ғўзанинг шоналари, тугунчалари тўкилмайди ҳамда ғўза тупларининг ички структураси мустаҳкам бўлиб, у ерга ётиб қолмайди.

Лекин, шундай афзалликларига қарамай, шу пайтга қадар микро ўғитлардан жуда кам фойдаланилаётир. Шунинг учун ҳам ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг март Пленумида қилган докладида қишлоқ хўжалигини химиялаш, ўғитлар ва гербецитларнинг самарали турларини яратиб бериш проблемаларини ишлаб чиқиш секин бораётганлигини айтди. Бундай камчилик хусусан, бизнинг областимизда ҳам мавжуд. Бунда, айниқса пахтачиликда микроўғитлар ишлатилмайди. Ваҳоланки, бу соҳада олиб борилган тажрибалар аниқ натижаларни берди. Жумладан, Янгийўл районининг «Ленинизм» ва Юқори Чирчиқ районининг Охунбобоев номли колхозларида тажриба учун экилган ғўзанинг ҳосилдорлиги гектарига 2 центнердан то 4,5 центнергача ошди. Ҳосил бир ҳафта олдин етилди. Микроўғитлар ҳар гектар ерга бир килограммдан уч килограммгача берилди. Бундай қараганда бу миқдор унчалик кўп эмас. Ана шу миқдордаги микроўғитни республикамиз шароитида ҳам тайёрлаш мумкин. Ўзбекистон ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикалари рангдор металлар запасига анча бой. Аммо бизда ана шу бойлигимиздан микроўғитлар тайёрлаб берадиган заводлар йўқ. Бундай заводни қуриш вақти келмадимикин?

Латвия ССР Фанлар академияси биология институтининг тупроқ ва микроэлементлар биохимияси лабораториясида микроўғитларнинг маккажўхорига таъсири устида катта тажриба ишлари ўтказилди. Маккажўхори уруғини экиш олдидан унга мис ва калийли таблетка эритмаси пуркалди. Ана шундай тартибда экилган жўхорининг ҳосили беқиёс ошди, гектар ҳисобига 28,2 процент кўпайди. Рух ва калийли тузлар эритмаси билан ишланганда эса маккажўхорининг кўкпоя масса ҳосили 46 процентга ортган.

Юқорида баён этилган фикрлардан шундай хулосага келиш мумкинки, микроўғитлар республикамиз қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳосилдорлигини ошириш, чорвачиликни ривожлантиришда жуда муҳим аҳамиятга эга экан. Шунинг учун ҳам бу ўғитдан дадил фойдаланиш ва уни кўплаб етиштириш тадбирларини кўришимиз керак.

А. ЁҚУБОВ,
химё фанлари кандидати, «Тошкент ҳақиқати» штатсиз бўлимининг мудири.

Ж. ИКРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли тупроқшунослик институтининг илмий ходими.

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

ДАЛАЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЕКИСЛАЙЛИК

Суғориладиган деҳқончилик шароитида далаларни текислаш қишлоқ хўжалик ишларининг энг муҳим ва зарур қисми ҳисобланади. Ҳатто илгари текисланган далаларни ҳам ҳар йили озми-кўпми қайта текислаб бориш лозим. Ана шунда участкаларга сув бир текис тақсимланади, тупроқ яхши намланади, суғоришга сарфланадиган вақт анча камаяди, сув тежалади, суғорувчиларнинг меҳнат унумдорлиги бир мунча ошади. Текисланган участкаларда суғоришдан кейин ер бир текис етилади ва бу билан экиннинг қатор орасига юқори сифатли ишлов бериш имконияти вужудга келади.

Шўрҳок ерлар яхши текисланмаган бўлса, ер ости сувлари суғориш вақтида юқори кўтарилади ва ернинг юзасида шўр тез пайдо бўлади.

Айниқса чигит квадрат-уялаб экиладиган участкаларни яхшилаб текислаш талаб этилади. Агар чигит эккан вақтда қаторларининг тўғри бўлишига эришилса ва тўғри бурчакли квадратлар ҳосил қилинса, ғўзага механизмлар билан узунасига ва кўндалангига ишлов бериш енгиллашади.

Суғориладиган участкалардаги жўякларнинг марзалари, мавсумий ариқларнинг ўрни, шунингдек бошқа паст-баландликлар, тракторлар қайтган вақтда ҳосил бўлган тупроқ уюмлари далани текислаш заруратини туғдирувчи асосий сабаблардан биридир. Агар улар ҳар йили текислаб борилмаса, ҳосилдорликка жиддий зарар етиши мумкин.

Далаларни текислаш икки босқич билан амалга оширилади: биринчи сафар жўякларнинг марзаси ва бошқа паст-баландликлар, иккинчи марта эса экиш олдидан ер юзини ёппасига текислаш йўли билан ўтказилади. Биринчи текислашда грейдер типидаги механизмлардан (Д-20, КЗУ-0,3В маркали пол олувчи машина), иккинчи текислашда эса ПМ типидаги мола ва ПР-5 типидаги планировшчик— текислагич машиналардан фойдаланилади.

Далаларни жорий текислаш ишини ўз вақтида ўтказиш чигитни ёппасига ва бир текис ундириб олишга ҳамда ғўзанинг ривожланишига яхши таъсир этади. Мисол учун, эгатларни баҳорда текислаш ғўзанинг ривожланишини кейинга суради ва оқибатда ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлиши мумкин. Чунки ер пичоқли ишчи органлари билан текисланганида тупроқ зичлашади ва у қуригач ғўзанинг нормал ривожланишига халақит берувчи қаттиқ кесакчалар ҳосил бўлади. Шу сабабли эгатларнинг ўрнини текислаш иши кузги шудгорлашдан кейин дарҳол амалга оширилиши лозим.

Ер участкаларини ёппасига жорий текислаш иши чигит ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини экиш олдидан ерга ишлов бериш вақтида амалга оширилиши лозим.

Эгатларни текислаш унинг бўйига қараб бир меёрда бажарилишига ернинг айрим участкаларида паст-баландликлар ҳосил бўлишига йўл қўйилмаслиги лозим. Текислаш иши кузги шудгорлаш вақтида трактор юрган томонга қарб олиб борилиши керак.

Тупроқнинг зичлашиб қолишига йўл қўймаслик мақсадида текислаш ишининг агрегат бир марта ўтгандаёқ сифатли бўлишига эришиш керак. Ер текисловчи механизмларнинг ишчи органлари бу иш қандай машиналардан фойдаланилаётганлигига қараб турли хил ўрнатилади. Мисол учун, Д-20 грейдери билан ер текислаганда тупроқни ағдариб кетувчи пичоқ 30—35 градуслик бурчак билан ўрнатилади ва унинг қирқиш бурчаги 60—65 градусга тенг бўлади. Грейдердан фойдаланганда ҳам, шунингдек КЗУ-0,3 маркали пол олувчи машинадан фойдаланганда ҳам ишчи органлари шундай ўрнатилиши кераккки, улар ер юзининг қамраб олинадиган бутун кенглигига тегиб борадиган бўлсин.

Ер текислайдиган машиналарнинг ишчи органлари тўғри ўрнатилганлигини ишни бошламасдан олдин текшириб кўриш ва аниқланган камчиликларни бартараф этиш лозим. Бажарилган ишнинг сифатини иш давом этаётган вақтда текшириб бориш керак.

Далани ёппасига текислаш иши амалга оширилаётган вақтда қуйидаги агротехника талабларига риоя қилиш зарур. Биринчидан, ернинг юзидаги барча паст-баландликлар бир текисда бартараф қилиниши, иккинчидан, тупроқнинг зичланишига йўл қўйилмаслиги лозим. Бунинг учун текислаш иши агрегат бир марта, жуда зарур бўлганда эса, икки марта ўтганда тўла бажарилиши, учинчидан, далаларни текислаш ҳайдашга нисбатан кўндаланг-диагонал йўналишда ўтказилиши керак. Агар текисланаётган картанинг кенглиги 100 метрдан кам бўлса, агрегатни ҳайдашга нисбатан кўндалангига эмас, балки узунасига юритишга йўл қўйилади.

Текислаш ишининг юқори сифатли бўлишини таъминлаш учун қуйидагиларга риоя қилиш лозим:

Тракторчини агрегат ҳаракатининг йўналиши ва текисланаётган участкадаги ишнинг хусусиятлари билан таништириш;

ПР-5 маркали агрегатининг чекка секцияларини транспорт ҳолатидан ишлаш ҳолатига тушириш;

ПМ маркали молани қўлланганда унда талаб этилган даражада бурчак ҳосил қилиш;

Агрегат загоннинг охирига борганда уни бир текис қайтариш ва тупроқнинг уйилиб қолишига йўл қўймаслик;

Агрегат ишлаган вақтда ернинг нормал текисланиши, тупроқнинг зичлашмаслиги ва агрегат бориб-келган излар орасида марзачалар ҳосил бўлишига йўл қўймаслик зарур.

Ерни текислаш ишининг сифати устидан агрономлар, бригада бошлиқлари ва раҳбар механизатор ходимлар доимо контроллик олиб боришлари лозим.

М. АҲМАДЖОНОВ,
техника фанлари кандидати, «Тошкент ҳақиқати» штатсиз бўлимининг ходими.

Академик Р. Р. Шредер номидаги мевачилик, боғдорчилик ва виночилик илмий-текшириш институти далаларида колхоз ва совхозларга юбориш учун 200 минг тупдан ортиқ ҳар хил мева кўчатлари етиштирилди. Суратда: кўчатларни Мирзачўлга юбориш пайти.

Х. Ҳайитмуҳамедов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Суратда: пенсионер ҳаваскорлар қўшиқ ўрганишмоқда.
А. Абалян фотоси.

ПЕНСИОНЕР ҲАВАСКОРЛАР

Ҳа, қўшиқ ижрочилари кичкинтойлар, мактаб ўқувчилари ёки шўх йигит-қизлар эмас, балки иззат-ҳурматда бўлган пенсионер чоллар, кампирлар эди. Улар шундай завқ билан берилиб куйлашардики, кексаликни ҳам унутиб қўйишганди.

Ашула янги ўрганилаётган экан, хормейстер гоҳо ижрочиларни тўхтатиб қўшиқнинг қаерини қандай қилиб айтиш лозимлигини уқтирарди. Бадиий раҳбарнинг ўзи ҳам оппоқ соч табаррук пенсионерлардан экан. У — Навоий номли академик опера ва балет театрида ишлаган Василий Васильевич Попов. Энди у ўз талантини мана шу тенгқурлари бўлган санъат ишқибозларига бағишлаяпти.

— Тўгарагимиз бунёдга келганига бир ойдан ортиқроқ бўлди,— дейди ўртоқ Попов.— Бу ташаббусни Ленин район пенсионерлар Совети (раиси шахсий пенсионер Василий Иванович Варёнов) бошлади.

Қўшиқни севган кўнгли ёш кексалар тўгаракка бирин-кетин ёзила бошлашди. Улар орасида 30—40 йиллаб меҳнат қилган турли соҳа кишилари: ишчи, бухгалтер, ўқитувчи, артист ва бошқаларни кўрамиз.

Надежда Ивановна Колодина, Мария Георгиевна Василакина, Маргарита Львовна Пантелеева ўртоқлар каби кекса санъаткорлар бу тўгаракка мамнунлик билан ёзилишди. Улар ўз сафларига 20 дан ортиқ пенсионерни тортишди. Мана, улардан баъзилари билан таништириб ўтамиз: 81 ёшлик ўқитувчи Татьяна Дмитриевна Спицина, 70 ёшлик Дария Мельникова, Навоий театрининг биринчи рақкосаларидан Ҳалима Раҳимова, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, баянчи Константин Васильевич Зотов ва бошқалар.

Ҳаваскорлар ишни она-Ватан ва қалбга энг яқин инсон — Ленин ҳақидаги қўшиқларни ўрганишдан бошлашди.

— Биринчи концертимизни хотин-қизлар байрами куни кўрсатдик. Ҳаммага маъқул бўлди. Энди,— дейди бадиий раҳбар,— СССР Олий Советига сайловлар куни сайловчиларга қўлдан келганча маданий хизмат кўрсатиш ниятидамиз. Пенсионерлар репертуарида Дунаевскийнинг «Ватан ҳақида қўшиқ», «Энтузиастчилар марши», Туликовнинг «Ленин доим сен билан» ҳамда «Бизни тингла, она-Ватан» каби улуғвор жаранглайдиган қўшиқлар бор.

Ҳаваскор пенсионерлар машғулотларни Тошкентдаги темирйўлчилар Маданият саройида олиб боришмоқда.

— Қўшиқ бизни тетиклантиради. Ўзимизни ёшаргандек ҳис қиламиз,— дейишади бу музика ихлосмандлари.

Районда юзлаб пенсионерлар бор. Улар ҳам тўгаракка қатнашсалар, коллектив катта кучни ташкил этиши, мавқеи ортиши мумкин. Ўз навбатида район маданият бўлими ҳам қалби қўшиқ билан тўлиб-тошаётган бу кекса талантларга эътибор бериши, тўгаракни керакли музика асбоблари ва музика мутахассиси бўлган ёш раҳбар билан таъминлаши керак.

С. МУСАЕВ.

ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИДА

ИШЧИ ВА ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент область бўлимининг ижодий секцияси Янгиер шаҳрида «Газетада информация» деган темада ишчи ва қишлоқ мухбирларининг семинарини ўтказди. Семинарда «Тошкент ҳақиқати» газетаси ва «Ленин йўлидан» шаҳар газетасининг ходимлари ҳам қатнашди. Бунда газеталар саҳифаларида областимиз ҳаётига оид қизиқарли информацияларни кўпайтириш, қадимий чўлни бўстонга айлантираётган қаҳрамонларнинг меҳнати ва ранг-баранг ҳаётини акс эттирувчи хабарлар учун тема танлаш ҳамда уни ёзиш йўллари тўғрисида қизғин суҳбат бўлди. Янгиернинг колхоз-совхозларидан келган актив мухбирлар семинарда «Мухбирнинг қиёфаси» ва «Деворий газеталарни қандай чиқариш керак» деган темалар юзасидан ҳам фикр алмашдилар.

Шунингдек, семинарда шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Юсуфхўжаев Янгиер меҳнаткашларининг хўжалик соҳасидаги вазифалари ва ишчи-қишлоқ мухбирларининг бурчлари тўғрисида гапирди.

ЧЕТ ЭЛ ДИПЛОМАТЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган чет эл дипломатлари республиканинг ҳаёти билан танишиб чиқишни давом эттирмоқдалар.

14 март эрталаб меҳмонлар «Ташсельмаш» заводида бўлдилар. Улар завод ишлаб чиқараётган ва чет элларда шуҳрат қозонган пахта териш машиналарини зўр эътибор билан кўздан кечирдилар. Завод директори Е. А. Белов Тошкент машинасозлари пахта териш техникасини тобора такомиллаштираётганликлари ва ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтираётганликлари тўғрисида дипломатларга сўзлаб берди. Завод бу йил ғоят унумли ишлайдиган «ХВС-1,2» маркали машиналарни қарийб бир ярим марта кўпроқ ишлаб чиқаради. Экспериментал майдончада меҳмонларга пахта териш агрегатининг иши кўрсатилди.

— Жуда яхши машина,— деди Афғонистон элчиси А. Х. Шахаламий,— мен бунга шахсан ишонч ҳосил қилдим. Бизда бундай техника ҳозирча йўқ, лекин бу техникани сотиб олишимиз мумкин, деган умиддамиз.

Индонезиянинг СССРдаги муваққат ишлар вакили И. Ҳамза Тошкент машинасозлари ишлаб чиқараётган маҳсулотга юксак баҳо берди. У, корхона директори ҳузурига келиб, ҳозирги вақтда заводнинг маҳсулоти қайси мамлакатларга экспорт қилинмоқда, бу маҳсулотни сотиш шартлари қандай, деб сўради.

Бирлашган Араб Республикасининг элчиси М. М. Ғолиб совет пахта териш техникасининг сифати жуда яхши эканлиги ҳақида гапириб, пахта етиштириш соҳасидаги ҳамма ишлар механизациялаштирилган мамлакатлардагина шундай машиналардан самарали фойдаланиш мумкин, деди.

Машинасозлар ўз меҳнатлари билан совет пахтачилигини муваффақиятли ривожлантиришга, пахтачиликни комплекс механизациялашга ёрдам бераётганликларини ифтихор билан таъкидладилар.

Меҳмонлар заводдан чиқиб, Янгийўл районидаги Н. С. Хрушчев номли колхозга бордилар. Улар бу колхозда қишлоқ хўжалигида техника тараққиётининг амалий натижалари билан танишдилар ва колхоз тузуми республика қишлоқ меҳнаткашлари учун қандай катта имкониятлар очиб берганлигини ўз кўзлари билан кўрдилар.

Қишлоқ Маданият уйида чет эл дипломатлари колхоз ишлаб чиқаришининг донги кетган ташкилотчиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов билан учрашдилар. Колхоз раиси меҳмонларни катта залга таклиф этиб, колхознинг тарихи тўғрисида, кўп тармоқли хўжаликни ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятлар ҳақида, қишлоқ меҳнаткашларининг маданий ҳаётида рўй берган қувончли ўзгаришлар тўғрисида уларга сўзлаб берди.

Колхоз ихтиёридаги хилма-хил техника чет эл дипломатларига кўрсатилди. Колхозчилар эски омборда ётган омоч ва ўроқни олиб чиқиб, таққослаб кўриш учун кучли тракторлар ва пахта териш машиналари билан бир қаторга қўйдилар.

— Музейга жуда боп экспонат экан,— деди меҳмонлардан бири омоч ва ўроқни кўриб.

Шундан кейин чет эл дипломатлари болалар яслиларини, мактаб-интернатни, чорвачилик фермасини кўздан кечирдилар.

Колхоз правлениеси меҳмонлар шарафига зиёфат берди. Бу зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди. Ҳ. Турсунқулов чет эл дипломатларига мурожаат қилиб, уларнинг Ўзбекистонга қилган сафари халқлар ўртасидаги дўстликни кучайтиришга, бутун дунёда тинчликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Зиёфат вақтида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов нутқ сўзлади. С. О. Азимов меҳмонларни самимий табриклади ва уларнинг халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни яхшилашга қаратилган фаолиятида муваффақият қозонишларини тилади.

Дипломатия корпусининг оқсоқоли, Швеция элчиси Р. Р. Сульман табрикларга жавоб бера туриб, чет эл дипломатлари Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишиб чиқишдан ғоят мамнун эканликларини айтди.

Р. Р. Сульман чет эл дипломатлари колхозга келишдан олдин Ҳ. Турсунқулов туғилган кунга яқинда етмиш йил тўлганлигидан хабардор бўлганликларини айтди.

Р. Р. Сульман колхоз раисига мурожаат қилиб, бундай деди:

— Мен сизни дипломатия корпуси номидан табриклайман ва сизга узоқ йиллар умр тилайман.

Дипломатия корпусининг оқсоқоли туҳфа сўзлари ёзилган кумуш идишни Ҳ. Турсунқуловга тақдим этди.

Меҳмонлар колхоз Маданият уйида қишлоқ бадиий ҳаваскорлари коллективининг концертида ҳозир бўлдилар ва Совет Ўзбекистони тўғрисидаги кинофильмни томоша қилдилар. (ЎзТАГ).

Телевизор

16 МАРТДА

Рус тилида: 18.00 — Кабель заводи бадиий ҳаваскорларининг концерти (ёшлар учун), 18.35 — Телевизион янгиликлар, 18.50 — Сайловдан-сайловга (телеочерк).

Ўзбек тилида: 19.00 — Алишер Навоий (Ҳамза номли Ўзбек академик драма театридан спектаклнинг 500-қўйилиши олиб кўрсатилади). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Оққуш кўли**, 17/III да **Русалка.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 16/III да **Алишер Навоий**, 17/III да **Ганг дарёсининг қизи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Тошболта ошиқ**, 17/III да **Нурхон.**

Кино

Амфибия-одам — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Т-9 сувости кемаси — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
Тошкентда биринчи марта
энг йирик совет аттракциони
ЙЎЛБАРСЛАР
Йўлбарсларни ўргатувчи — «Хавфли рейс» кинофильмининг қаҳрамони, РСФСРда хизмат кўрсатган артист
Маргарита НАЗАРОВА
Томоша кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар эрталаб соат 11 дан сотилади. Коллектив заявкалар қабул қилинади

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ ШИФОХОНАЛАРИ
15 июлгача
ГРАЖДАНЛАРГА ВА МУАССАСАЛАРГА
ҚАРАШЛИ ИТЛАРНИ
қутуриш касалига қарши ёппасига
ДОРИЛАЙДИЛАР ВА ҲИСОБГА ОЛАДИЛАР
(итларнинг ёши ва зотидан қатъий назар)
Итларни ҳисобга олиш ҳамда дорилаш бепул ўтказилади ва эгаси қўлига рўйхат гувоҳномаси берилади. Бу гувоҳномада итларни асраш қоидалари кўрсатилган.
Ит эгалари итларни ҳисобга олиш ва дорилаш учун турар жойларидаги шаҳар ветеринария шифохоналарига, шунингдек айрим зоналарда ветеринария шифохоналари томонидан ташкил қилинган эмлаш пунктларига юқорида кўрсатилган муддатда олиб келишга мажбурдирлар.
Итларини ўз вақтида эмлашга келтирмаган кишиларга нисбатан Тошкент шаҳар ижроия комитетининг мажбурий фармойишида айтилган чоралар кўрилади
Тошкент шаҳар ветеринария-санитария станцияси.

«ТАШПРОМТОРГ»га
саноат товарлари сотувчилар ва лотокчилар, рассом-декоратор ва автоматлар механиги
керак
Тошкент шаҳар, Братская кўчаси, 41-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

Якуб Колас кўчаси, 6-уйда турувчи **Адила Беляловнанинг** шу уйда турувчи Равиль Файзрахманович Беляловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Мазрук кўчаси, 30-уйда турувчи **Муборак Раҳимованинг** 2-Тракторний проезд, 2-уйда турувчи Ғайрат Раҳимовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон кўрлар маркази правленияси ҳузуридаги кўрлар ҳунар мактабининг коллективи шу мактабнинг илмий мудираси Мунаввар Зуфаровага унинг акаси **Худойберди ЗУФАРОВНИНГ** вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

УЛУҒ ДЎСТЛИК ЙЎЛИДА

(ҲИНДИСТОН-СОВЕТ МАДАНИЙ АЛОҚА ЖАМИЯТИНИНГ 10 ЙИЛЛИГИГА)

Ҳиндистон-Совет маданий алоқалар Жамиятининг тузилганига 10 йил тўлди. Бу Жамиятнинг бутун фаолияти шу йиллар давомида СССР ва Ҳиндистоннинг улуғ халқлари ўртасидаги дўстлик алоқаларини ривожлантириш ва мустаҳкамлашга қаратилиб келди. СССР ва Ҳиндистон халқларини кўпдан бери бирлаштириб келаётган бу дўстлик халқлар бахт-саодати йўлида бир-бирини қўллаб-қувватлаш ва ўзаро ёрдам, миллий маданиятни ҳамкорликда ривожлантириш, тинч-тотув яшаш, адолат ва инсонпарварлик принципларини ҳимоя қилиш каби олижаноб асосларга қурилган.

Улуғ дўстликни мустаҳкамлашда 1952 йил март ойида ташкил қилинган Ҳиндистон-Совет маданий Жамияти муҳим роль ўйнамоқда. 1952 йил 14 мартда Бомбайда ўтказилган конференцияда Жамиятнинг мақсад ва вазифаларини аниқлаб берган конституция қабул қилинди. Ҳиндистон-Совет маданий Жамиятининг ташкил топганини расмийлаштирган ана шу конференциядан сўнг дарҳол Бомбай, Калькутта, Деҳли ва Мадорасда Жамиятнинг дастлабки филиаллари пайдо бўлди.

1955 йилда Ҳиндистон ва Совет Иттифоқининг раҳбарлари бир-бирларига визит билан борганларидан сўнг Жамият фаолияти айниқса активлашди. Маданият ва экономиканинг ҳамма соҳаларида ҳинд-совет ҳамкорлигининг йўлга қўйилиши ҳинд халқининг ҳамма табақаларида СССРга бўлган қизиқишни ошириб юборди. Натижада Жамиятнинг жуда кўп филиаллари пайдо бўлди. Ҳозир Ҳиндистонда Ҳиндистон-Совет маданий алоқалар Жамиятининг 230 дан ортиқ бўлимлари бор. Мана, бир неча ойдирки Ҳиндистоннинг ҳамма бурчакларида халқ улуғ дўстликни мустаҳкамлаётган жамиятнинг ўн йиллигини тантанали равишда нишонламоқда. Шу кунларда Бомбайда Жамият ўн йиллигини нишонлашни якунлашга бағишланган ҳинд-совет дўстлиги кинофестивали ўтказилмоқда.

Совет Иттифоқида Совет-Ҳиндистон маданий алоқалар Жамияти 1958 йилда ташкил қилинган эди. Академик Цицин раислик қилаётган бу Жамиятнинг фаолияти ранг-баранг. У совет-ҳинд дўстлиги кечалари ташкил этиб, СССРга келиб турадиган ҳинд делегацияси аъзолари ва айрим арбоблар билан учрашувлар ўтказиб, улуғ дўстликни мустаҳкамлашга ҳар томонлама ёрдам бермоқда. Совет-Ҳиндистон маданий алоқалар Жамиятининг Ўзбекистон бўлими ҳам ажойиб дўстликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшмоқда. Ана шу бўлимнинг ташаббуси билан ташкил қилинаётган йиғилишлар, учрашув кечалари, лекция ва суҳбатлар, кинофильмлар фестивали, фотовиставка ва бошқа жуда кўп тадбирлар бунинг ёрқин мисолидир.

Ҳиндистон-Совет маданий алоқалар Жамиятининг 10 йиллиги тантанали равишда нишонланаётган шу кунларда Совет Ўзбекистонининг жамоатчилиги бу Жамият ишига катта муваффақиятлар тилайди.

Г. ҒУЛОМОВА,
Чет эл мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти президиуми раисининг ўринбосари.

„ЗАНГОРИ ОЛОВ“ ХОНАДОНЛАРГА...

Республикамиздан чиқаётган табиий газдан Юқори Чирчиқ райони аҳолиси ҳам баҳраманд бўлмоқда. Ўтган йили муассаса, болалар боқчалари, интернат ва ошхоналардан ташқари 640 та хонадон овқати ҳам «зангори олов» билан пиширилди.

Район газлаштириш бошқармаси бу йил яна 1000 хонадонни газ билан таъминлашни планлаштирган.

Ю. БАҲОДИРОВ.

Халқаро аҳвол

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ СОВЕТ КОМИТЕТИДА

СОВЕТ ЖАМОАТЧИЛИГИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ЁППАСИГА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ВА ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШГА БАҒИШЛАНГАН КОНФЕРЕНЦИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети президиуми 29—30 майда Москвада совет жамоатчилиги вакилларининг конференциясини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу конференцияда совет халқининг тинчлик учун, ёппасига қуролсизланиш учун курашига доир масалаларни муҳокама қилиш мўлжалланди. Конференцияда иттифоқчи республикалар, ўлка ва областлар жамоатчилигининг вакиллари, совет касаба союзлари, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари, ижодкор ва илмий бирлашмалар, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги комитетлари, чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа жамиятлари, уруш ветеранлари комитети, спорт ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашадилар.

Конференция тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетини, ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун кураш жаҳон конгрессида қатнашадиган делегацияни сайлайди ва конгрессда иштирок қилувчи совет делегатларига бериладиган наказни ишлаб чиқади.

ЖЕНЕВАДА 18 ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ КЕНГАШИ ОЧИЛДИ

ЖЕНЕВА, 14 март. ТАСС махсус мухбири А. Кислов хабар беради:

БМТ Бош Ассамблеяси XVI сессиясининг қарорига биноан тузилган қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи 18 давлат комитети бугун бу ердаги Миллатлар саройида маҳаллий вақт билан соат 16 да (Москва вақти билан соат 18 да) ўз ишини бошлади.

Миллатлар саройининг 18 лар комитети мажлиси бўлаётган Кенгаш зали кишилар билан лиқ тўлган. Фақат Франция делегатлари учун ажратилган ўринларгина бўш турибди, чунки Франция ҳукумати ўз вакилларини юборишдан бош тортди.

Мажлисни БМТ бош секретари вазифасини бажарувчининг махсус вакили Умар Лутфи очди. БМТ бош секретари вазифасини бажарувчи У Тан номидан, у Миллатлар саройига тўпланган ўн етти мамлакат делегатларини табриклади. Ҳукуматларнинг бошлиқлари ўз эътиборларини бу кенгашга қаратганлиги ҳамда мажлислар залида министрлардан иборат шунчалик кўп вакиллар қатнашаётганлиги факти, деди у, комитет ишининг жиддийлиги ва муҳимлигидан далолат беради. Сўнгра, Лутфи комитет олдида турган вазифанинг мураккаблигини ва бартараф қилиш зарур бўлган қийинчиликларни ҳеч ким инкор қила олмаслигини таъкидлаб, шу билан бирга ижобий ва умид боғлайдиган элементлар ҳам бор деди. У қуролсизланиш соҳасидаги музокаралар учун келишилган принциплар тўғрисида БМТ Бош Ассамблеяси томонидан комитетдаги музокаралар учун асос сифатида якдиллик билан тавсия этилган Совет-Америка қўшма баёнотини ҳамда музокаралар олиб борадиган органнинг янги составини ана шу элементлар жумласига киритди. Лутфи бу органнинг янги состави жаҳондаги турли районлар нуқтаи назарларининг ҳамда турли сиёсий қарашларнинг тўла акс эттирилишини таъминлайди, деб айтди.

Ниҳоят, деди у, ёппасига қуролсизланиш тўғрисидаги музокаралар янгидан бошланганлигининг ўзи халқаро кескинликни юмшатиш йўлида ҳам, самарали халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришишдан иборат катта вазифани ҳал этиш йўлида ҳам қимматли қадам бўлиши мумкин.

Сўнгра Умар Лутфи қисқа танаффус эълон қилди. Танаффусдан кейин қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи 18 давлат комитетининг ёпиқ мажлиси бошланди.

Бу ерда маълум бўлишича, қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи 18 давлат комитетининг биринчи мажлисида чек ташлаш йўли билан Бирма ташқи ишлар министри У Ти Хан раис қилиб сайланди.

Сўнгра комитет ўз иш тартибининг СССР ва АҚШ вакиллари томонидан биргаликда ишлаб чиқилган проектини қараб чиқиш ва тасдиқлашга киришди. Иш тартиби қоидаларида, жумладан, комитетга аъзо бўлган ҳамма давлатларнинг вакиллари навбатма-навбат раислик қилади, СССР ва АҚШ вакиллари эса 18 лар комитетининг доимий раислари бўладилар, деб кўзда тутилади. Ҳар бир келгуси мажлиснинг раиси навбатдаги мажлис билан боғлиқ ҳамма масалалар юзасидан доимий раислар билан маслаҳатлашади.

Комитетнинг иш тартиби қоидалари ва матбуот учун бериладиган ахборот проекти тасдиқлангандан кейин раислик қилувчи У Ти Хан мажлисни ёпиқ деб эълон қилади.

Комитетнинг навбатдаги мажлиси 15 мартда бўлади.

ЧИЛИ КОМПАРТИЯСИНИНГ XII СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

ГАВАНА, 14 март. (ТАСС). Пренса Латина агентлиги мухбири хабар беради: Кеча Сант Ягода Чили Коммунистик партиясининг XII съезди очилди. Съездда Чили Коммунистик партиясининг бош секретари Луис Корвалан ҳисобот доклади қилди.

Лейпцигда (ГДР) 1962 йилги халқаро баҳор ярмаркаси очилди. Суратда: гуруч ва бошқа дон экинларини йиғиштириб оладиган янги совет машинаси.
Центральбильд—ТАСС фотоси.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДАН ХАБАРЛАР

✦ Гвинея Республикаси билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасида 1962 йилда бир-бирларига товар етказиб бериш тўғрисида Прагада протокол имзоланди. Чехословакия Социалистик Республикаси Гвинеяга фургон автомобиллар, мотоцикллар, мотороллерлар, дизель агрегатлари ва газламалар етказиб беради, Гвинеядан эса мойли экинлар уруғи, темир рудаси, бокситлар ва бошқа хил хомашё олиб туради.

✦ Япониянинг Америка қуролли кучлари оккупация қилиб турган Окинава ороллари портларида АҚШ ҳарбий-денгиз кучларига қарашли атом сувости кемалари турибди. Сувости кемалари «поларис» типидаги бошқариладиган снарядлар билан қуролланган.

✦ Эрон бош министри А. Амини Европа бўйлаб қилган сафаридан Теҳронга қайтиб келди. Бу сафарнинг асосий мақсади Ғарб мамлакатларидан бериладиган иқтисодий ёрдамнинг оширилишига эришишдан иборат эди.

✦ Япониянинг Атами шаҳри районида (Сидзуока префектураси) темир йўл тоннели қурилишида яна ўпирилиш бўлган. Қурилиш ишчилари тош-тупроқ остида кўмилиб қолган. Ишчилардан бири ўлган, қолганлари кутқазилган. Тоннель қуриш ишлари бошлангандан бери шу билан тўрт киши ҳалок бўлди. (ТАСС).

БИЛДИРИШ

Ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 16 мартда бўлади. Бу машғулот ҳужжатли ва хроникал фильмлар киностудиясининг ходимлари билан ижодий учрашувга бағишланади. Учрашувдан сўнг «Зангори олов кишилари» фильми намойиш қилинади.

Университет тингловчилари Бирлашган нашриётнинг Қизил бурчагида тўпланишлари керак.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786, Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётнинг босмахонаси.

Р. 04899. Нашр. Г. — 1550.